

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 30 MEI 2013

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS – bijzondere bijdrage sociale
zekerheid (art. 580, 12°, Ger. W.)
tegensprekelijk
heropening van de debatten

in de zaak:

1. V

2. I

, en vertegenwoordigd
door mr. CASAER Dylan, advocaat te 1831 DIEGEM, Twin Squares -
Madison Building, Culliganlaan, 1A,

tegen:

1. RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, openbare instelling,
met zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan, 7, geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. LEMAIRE Francine, advocaat te 1070
BRUSSEL, René Berrewaertslaan, 34.

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis,
uitgesproken op tegenspraak op 16 september 2008 door de
arbeidsrechtbank te Antwerpen, 5e kamer (A.R. 06/391093/A),

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest, uitgesproken op tegenspraak op 7 mei 2010 door het Arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, 5^e kamer (A.R. 2008/AA/635),
- het voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest van het Hof van cassatie, uitgesproken op 5 september 2011 door de derde kamer (S.10.0098.N),
- de dagvaarding na Cassatie, betekend op 30 november 2011 en neergelegd ter griffie op 15 december 2011,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 9 april 2013,
- de repliek op dit schriftelijk advies, neergelegd ter griffie op 30 april 2013 voor de geïntimeerde en op 2 mei 2013 voor de appellanten,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 28 maart 2013, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer V en mevrouw T hebben in de loop van de jaren 1986 en 1987 een belastbaar inkomen genoten, dat het bedrag te boven ging van 3.000.000,00 fr. (74.368,05 €), vastgesteld door artikel 60 en volgende van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen (zoals later aangepast). Zij waren aldus principieel gehouden tot betaling van de solidariteitsbijdrage op hun inkomen, ingesteld door artikel 60 e.v. van deze wet. Overeenkomstig artikel 62 van dezelfde wet dienden zij in december 1986 en in december 1987 een provisionele bijdrage te betalen, in functie van het door hen geraamde inkomen voor de jaren 1986 en 1987.

Voor het jaar 1986 hebben de heer V en mevrouw T geen provisionele bijdragen betaald. Voor het jaar 1987 betaalden ze een provisionele bijdrage van 156.000 fr.

2.

Zowel voor het jaar 1986 als voor het jaar 1987 heeft de fiscale administratie echter de aangifte van de heer V en mevrouw T niet aanvaard. Voor zover het hof kan afleiden uit stuk 2 van het dossier van de heer V en mevrouw T een arrest van het hof van beroep te Antwerpen - werd een belangrijk gedeelte van

de beroepsuitgaven die de heer V. en mevrouw T in rekening hadden gebracht voor de huur van medische apparaten verworpen.

Voor het inkomstenjaar 1986 werd het gezamenlijk belastbaar inkomen vastgesteld op 7.723.578 fr. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening stelde op 7 maart 1990, in functie van deze gegevens, het bedrag van de solidariteitsbijdrage vast op 772.358 fr. Voor het jaar 1987 werd oorspronkelijk het belastbaar inkomen vastgesteld op 3.776.775 fr. De verschuldigde bijzondere bijdrage werd door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vastgesteld op 147.438 fr. Achteraf volgde echter een herziening door de fiscale administratie waarbij het belastbaar inkomen vastgesteld werd op een bedrag van 8.256.112 fr. De bijzondere bijdrage werd vastgesteld op 825.611 fr.

De heer V en mevrouw T hebben zowel voor het jaar 1986 als voor het jaar 1987 hun fiscale aanslag betwist. Oorspronkelijk heeft het hof van beroep te Antwerpen in een arrest van 12 mei 1998 het bezwaar van de heer V en mevrouw T gegrond verklaard en de betwiste fiscale aanslagen vernietigd. De Belgische staat heeft echter een cassatievoorziening ingeleid tegen dit arrest. Bij arrest van 25 mei 2000 heeft het Hof van Cassatie het arrest van het hof van beroep te Antwerpen vernietigd. Op 17 november 2005 heeft het hof van beroep te Brussel het gezamenlijk belastbaar inkomen van de heer V en mevrouw T voor het jaar 1986 bepaald op 6.639.538 fr. en voor het jaar 1987 op 5.906.281 fr.

3.

In functie van deze nieuwe gegevens heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening op 10 mei 2006 een wijzigend berekeningsblad opgesteld, zowel voor wat betreft de inkomsten van het jaar 1986 als voor wat betreft de inkomsten van het jaar 1987. Voor het jaar 1986 werd het bedrag van de bijzondere bijdrage vastgesteld op 16.458,99 €. Voor het jaar 1987 werd de verschuldigde bijzondere bijdrage vastgesteld op 14.641,53 €, al deze bedragen te vermeerderen met de wettelijke intresten.

Op 30 augustus 2006 hebben de heer V en mevrouw T onder voorbehoud van betwisting, een bedrag betaald van 30.000 €.

4.

Op 10 augustus 2006 hebben de heer V en mevrouw T voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen de vaststelling van de bijzondere bijdrage betwist. In het kader van deze procedure heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening op 5 september 2006 een tegenvordering ingesteld. Voor het jaar 1986 werd een hoofdsom gevorderd van 16.458,99 €, te vermeerderen met de intresten, berekend tot 31 augustus 2006 op 32.243,16 €. Verder werden de wettelijke nalatigheidsintresten berekend op de hoofdsom van 16.458,99 € vanaf 1 september 2006 tot en met de maand van de volledige betaling. Voor wat betreft het jaar 1987 werd een hoofdsom gevorderd van 10.989,37 € (rekening houdend met de provisionele betaling die voor het jaar 1987 verricht werd), vermeerderd met een bedrag van 19.738,09 € aan intresten, dit alles onder aftrek van de betaling van 30.000 € die op 30 augustus 2006 verricht werd.

5.

Bij vonnis van 16 september 2008 heeft de arbeidsrechtbank te Antwerpen de hoofdvordering van de heer V en mevrouw T als ongegrond afgewezen.

De tegenvordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening werd gegrond verklaard.

Bij arrest van 7 mei 2010 heeft het arbeidshof te Antwerpen het bestreden vonnis hervormd. De hoofdvordering van de heer V en mevrouw T werd gegrond verklaard en de tegeneis van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening werd afgewezen wegens verjaring. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening werd veroordeeld tot terugbetaling van de som van 30.000 €, vermeerderd met de intresten vanaf 26 augustus 2006.

Bij arrest van 5 september 2011 heeft het Hof van Cassatie het arrest van het arbeidshof te Antwerpen verbroken, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaarde.

De zaak werd verwezen voor dit arbeidshof.

6.

Bij exploot van 30 november 2011 heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het arrest van het Hof van Cassatie van 5 september 2011 betekend en dagvaarding gegeven aan de heer V en mevrouw T om te verschijnen voor dit hof op 22 december 2011. Het hof werd gevraagd opnieuw uitspraak te doen over het door de heer V en mevrouw T ingestelde hoger beroep tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank te Antwerpen.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het arbeidshof te Antwerpen heeft reeds definitief uitspraak gedaan over de ontvankelijkheid van het hoger beroep. De zaak werd na cassatie rechtsgeldig aanhangig gemaakt voor dit hof.

III. BEOORDELING.

De standpunten der partijen

1.

De heer V en mevrouw T voeren in de eerste plaats aan dat hun rechtszaak niet binnen een redelijke termijn werd behandeld. De sanctie die daaruit zou voortvloeien zou het verval zijn van het recht om de solidariteitsbijdrage nog op te vorderen. Zij verwijzen daarbij meer in het bijzonder naar het feit dat de fiscale procedure 18 jaar heeft aangesleept. De heer V en mevrouw T voeren verder aan dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het rechtszekerheidsbeginsel zou geschonden hebben door in het jaar 1990, nadat zij reeds een fiscaal bezwaar hadden ingediend, toch een berekeningsblad voor de bijzondere bijdragen op te stellen, om daarna op deze berekening terug te komen.

In ondergeschikte orde stellen de heer V en mevrouw T dat de vordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening verjaard is. Zij wijzen erop dat het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984, waarop het Hof van Cassatie zich steunt in zijn arrest van 5 september 2011 om te stellen dat de verjaringstermijn slechts kon beginnen te lopen nadat de fiscale procedure met betrekking tot de vaststelling van hun inkomen afgehandeld, nietig is. Het werd immers niet voor advies voorgelegd aan de Raad van State en de hoogdringendheid, die de Koning had kunnen vrijstellen van de verplichting om het advies van de Raad van State te vragen, werd

niet afdoende gemotiveerd. De hoogdringendheid wordt ten andere tegengesproken door de termijn die verstreken is tussen de uitvaardiging van de wet en de uitvaardiging van het uitvoeringsbesluit. In hun repliekconclusie stellen de heer V- en mevrouw T verder nog dat de beslechting van de zaak zou moeten opgeschort worden in afwachting van het antwoord op een prejudiciële vraag die inmiddels nog aan het Grondwettelijk Hof werd gesteld. Aansluitend stellen de heer V en mevrouw T dat in ieder geval de intresten verjaard zijn voor de periode die vijf jaar vooraf gaan aan de kennisgeving van het berekeningsblad. De verjaringstermijn voor het vorderen van intresten zou immers moeten losgekoppeld worden van de verjaring van de bijdragen.

In nog meer ondergeschikte orde stellen de heer V en mevrouw T dat hen een ontheffing van de intresten dient toegekend te worden als sanctie op het foutieve stilzitten van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in de procedure, of dat in ieder geval het bedrag van de intrest die gevorderd wordt, dient teruggebracht te worden tot het niveau van de wettelijke intrestvoet.

2.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening is van oordeel dat er geen sprake kan zijn van een overschrijding van de redelijke termijn. Hij wijst er in de eerste plaats op dat, in uitvoering van artikel 62 van de wet van 28 december 1983, de heer V en mevrouw T gehouden waren een provisionele betaling uit te voeren. Indien zij deze verplichting waren nagekomen zouden zij niet geconfronteerd zijn geworden met de hoge intresten die thans verschuldigd zijn. De Rijksdienst stelt ook dat hij zelf alles in het werk gesteld heeft om de invordering van de bijzondere bijdrage op diligente wijze te voeren, doch dat het slechts na de beslechting van het fiscale geschil mogelijk was om een definitieve berekening van de bijzondere bijdrage te maken. De Rijksdienst stelt dat hij niet aansprakelijk is voor de vertraging die in de fiscale betwisting is tussengekomen.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening betwist ook dat er een schending zou zijn van de beginselen van behoorlijk bestuur. Hij heeft het berekeningsblad opgesteld in 1989 en in 1990 op basis van de gegevens welke hem toen door de fiscale administratie werden medegedeeld. Hij heeft daarna, op basis van de informatie van de heer V en mevrouw T dat zij een fiscale procedure opgestart waren, beslist het resultaat van deze procedure af te wachten. Het instellen van een procedure op dat ogenblik had geen zin omdat deze toch geen voortgang zou kunnen vinden.

Met betrekking tot de problematiek van de aanvang van de verjaringstermijn verwijst de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening naar het arrest van het Hof van Cassatie in de huidige betwisting, evenals naar verschillende arresten van het zelfde Hof in gelijklopende betwistingen. Met betrekking tot de verjaring van de intresten stelt de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening dat deze intresten een *accessorium* uitmaken van de hoofdsom en derhalve niet kunnen verjaren zolang als de hoofdsom niet verjaard is. Volgens de Rijksdienst is er geen reden om de uitkomst af te wachten van de bijkomende prejudiciële vraag die aan het Grondwettelijk Hof gesteld is.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening betwist ten slotte dat er sprake zou zijn van een foutief stilzitten, dat aanleiding zou kunnen geven tot een vermindering van de intresten. Voor wat betreft de intrestvoet wijst hij erop dat deze door de wetgever bepaald is, als sanctie voor het niet of niet voldoende uitvoeren van provisionele stortingen.

De toepasselijke wettelijke bepalingen

3.

Overeenkomstig artikel 60 van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen, zijn de personen die onderworpen zijn aan om het even welk stelsel van sociale zekerheid of onder enig opzicht gerechtigd zijn op ten minste één van de prestaties van de sociale zekerheid en van wie het netto bedrag van de gezamenlijke belastbare inkomsten in de personenbelasting meer dan 3 miljoen frank bedraagt, jaarlijks gehouden tot betaling van een bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid voor de aanslagjaren 1983 tot 1989.

Overeenkomstig artikel 62 van de wet, moet de bijdrage het voorwerp uitmaken van een provisionele storting te verrichten voor 1 december van het jaar voorafgaand aan het aanslagjaar. Bij gebreke aan, of in geval van ontoereikendheid van provisionele storting op de voorgeschreven datum, is een nalatigheidinterest verschuldigd ingaand op deze datum tegen een rentevoet van die oorspronkelijk 1,25% per maand bedroeg, en daarna werd teruggebracht tot 0,8 % maand, tot en met de maand waarin de betaling geschiedt.

Overeenkomstig artikel 64 van de wet, worden de bijdrage, de provisionele storting en de verwijlntresten door de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening (RVA) geïnd, ingevorderd en besteed aan de werkloosheidsverzekering. De RVA is gemachtigd langs gerechtelijke weg tot invordering over te gaan en de Koning bepaalt de technische en administratieve voorwaarden waarin de RVA de inning en invordering uitvoert. De Koning mag de RVA geen ruimere bevoegdheden verlenen dan die welke toegekend zijn aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid.

Overeenkomstig artikel 66 van de wet, zijn de openbare besturen, inzonderheid de besturen die afhangen van het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Middenstand en het Ministerie van Sociale Zaken, verplicht aan de RVA de inlichtingen te verstrekken welke deze nodig heeft met het oog op de toepassing van hoofdstuk III met als opschrift "*Bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid*".

Krachtens artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 juli 1984 tot uitvoering van hoofdstuk III "*Bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid*" van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen, zendt de RVA aan de hand van de inlichtingen verstrekt door de in artikel 66 van de wet bedoelde openbare besturen aan de tot betaling van de bijzondere bijdrage gehouden personen een berekeningsblad met vermelding van het bedrag der verschuldigde bijdrage, de elementen op basis waarvan de bijdrage is vastgesteld, het eventueel saldo dat door de RVA geïnd of teruggeven moet worden en de verwijlntresten betreffende dit saldo. Het saldo moet door de tot betaling van de bijzondere bijdragen gehouden personen uiterlijk worden gestort de laatste dag van de maand volgend op die van de toezending van het berekeningsblad.

Krachtens artikel 3 van dit besluit, zijn de personen die de aanslag betwisten welke voor hen de verplichting tot betaling van de bijzondere bijdrage meebrengt, gehouden aan de RVA het bewijs te leveren dat zij tegen deze aanslag een bezwaarschrift hebben ingediend of een beroep hebben ingesteld door hem een afschrift te doen toekomen van het ontvangstbewijs van het bezwaarschrift, bedoeld in artikel 271 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen, of een afschrift van de

kennisgeving van neerlegging, bedoeld in de artikelen 281 en 290 van hetzelfde wetboek. De indiening van een bezwaar- of van een beroepschrift schorst de periode niet gedurende welke de verwijlntresten lopen.

De overschrijding van de redelijke termijn

4.

De heer V en mevrouw T kunnen niet voorgehouden dat zij van hun verplichting tot de betaling van de bijzondere bijdragen zouden vrijgesteld zijn op basis van een overschrijding van de redelijke termijn, in toepassing van artikel 6, § 1, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

In de eerste plaats dient vastgesteld te worden dat, indien er dan al een vertraging zou geweest zijn in de procedure, deze niet te wijten is aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Zelfs indien de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening reeds in 1990, na de vaststelling van de eerste fiscale aanslag, een procedure voor de arbeidsrechtbank had ingeleid, dan had deze procedure geen voortgang kunnen vinden zolang de fiscale procedure - eerst voor de administratie, daarna voor het hof van beroep - niet afgehandeld was. De heer V en mevrouw T zouden immers terecht voorgehouden hebben dat een veroordeling tot betaling van de bijzondere bijdrage niet kon uitgesproken worden op basis van een fiscale aanslag, die nog het voorwerp uitmaakte van een betwisting. Er wordt niet aangevoerd, en het blijkt ook niet, dat de procedure zoals die in het jaar 2006 voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen werd ingeleid, een abnormale vertraging zou gekend hebben.

Indien er sprake zou zijn van een overschrijding van de redelijke termijn in het kader van de fiscale procedure gevoerd achtereenvolgens voor het hof van beroep te Antwerpen en het hof van beroep te Brussel - wat vooralsnog niet is aangetoond, vermits de heer V en mevrouw T dienen aan te tonen dat de vertraging te wijten is aan de werking van het gerecht zelf en niet aan de partijen - , dan komt het de heer V en mevrouw T toe om daarvoor een schadeloosstelling te vorderen ten laste van de Belgische staat. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kan er niet toe gehouden zijn deze schade, die haar niet toerekenbaar is, te vergoeden.

In ieder geval kan ook een overschrijding van de redelijke termijn niet tot gevolg hebben dat het recht op de betaling van de bijzondere bijdrage zou vervallen. Desgevallend zou er enkel aanleiding kunnen zijn om de intresten te verminderen. Dienaangaande wijst de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening er echter terecht op dat de heer V en mevrouw T, in toepassing van artikel 62 van de wet van 28 december 1983, verplicht waren een provisionele bijdrage te betalen in de loop van het aanslagjaar. Door deze provisionele bijdrage niet of onvoldoende te betalen, dragen zij zelf schuld aan de hoge intrestlast die zich in de loop van de jaren opgestapeld heeft. Nadat de eigen persoonlijke aangifte door de belastingadministratie verworpen was, en dus de kans reëel werd dat zij een belangrijke bijzondere bijdrage dienden te betalen, hadden de heer V en mevrouw T de voorzorg moeten nemen om vooralsnog de provisionele bijdrage te betalen ten einde de loop van de intresten te stoppen. Indien zij in de procedure in het gelijk waren gesteld, hadden zij die provisionele bijdragen kunnen terugvorderen met een intrestvoet van 0,6% per maand.

De schending van het rechtszekerheidsbeginsel

5.

De heer V en mevrouw T kunnen ook niet voorhouden dat het rechtszekerheidsbeginsel werd geschaad doordat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in 1989 en 1990 reeds een berekeningsblad opstelde van de bijzondere bijdrage op basis van de toen door de fiscale administratie mededeelde gegevens, en daarop later terugkwam door in 2006 een nieuwe berekening voor te stellen.

In eerste instantie moet vastgesteld worden dat de berekening uit het jaar 2006 voor de heer V en mevrouw T gunstiger uitviel dan de berekening die in 1989 en 1990 werd opgesteld op basis van de toen bestaande fiscale aanslag. De procedure die zij gevoerd hebben, heeft er immers toe geleid dat de belastbare basis werd verminderd. Zij kunnen dus ook zeker geen schade geleden hebben doordat zij erop vertrouwden "slechts" het bedrag te moeten betalen dat in 1990 werd vastgesteld.

De heer V en mevrouw T kunnen ook niet stellen dat zij er, door de toezending van een berekeningsblad, mochten op vertrouwen dat de verjaringstermijn was beginnen lopen. Bij de toezending van het berekeningsblad in 1989 en 1990 waren de hierna vermelde arresten van het Arbitragehof en van het Grondwettelijk Hof nog niet tussengekomen, waarin gezegd werd dat de toepassing van de dertigjarige verjaringstermijn een schending inhield van het gelijkheidsbeginsel en dat er diende uitgegaan te worden van een verjaringstermijn van vijf jaar. Zelfs indien de heer V en mevrouw T oordeelden dat op dat ogenblik de verjaringstermijn begon te lopen, dan moesten zij op basis van de wetgeving en op basis van de rechtspraak zoals die toen bestonden, ervan uitgaan dat de vordering van de Rijksdienst slechts verjaarde na 30 jaar

De verjaring van de bijzondere bijdrage.

6.

In zijn arresten nr. 71/2004 van 5 mei 2004 en 104/2009 van 9 juli 2009 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de toepassing van de wet van 28 december 1983, die inhoudt dat bij gebreke aan bijzondere verjaringstermijn de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van toepassing is, zoals voorzien door artikel 2262 van het Burgerlijk Wetboek, een discriminatie instelt doordat, voor de toepassing van deze wet, een veel langere verjaringstermijn geldt, dan voor de invordering van andere sociale bijdragen.

Het Hof oordeelde (arrest van 5 mei 2004, overweging B.5.2):

"De objectieve verschillen die tussen beide categorieën van bijdragen bestaan volstaan niet om, ten aanzien van het nagestreefde doel, te verantwoorden dat de betaling van de bijzondere bijdrage gedurende de gemeenrechtelijke termijn kan worden gevorderd, terwijl de invordering van de andere bijdragen na drie of vijf jaar verjaart : de toepassing van de gemeenrechtelijke verjaring op de bijzondere bijdragen doet op onevenredige wijze afbreuk aan de rechten van de sociaal verzekerden door hun vermogen gedurende talrijke jaren in de onzekerheid te houden, terwijl de bijzondere bijdrage slechts bij wijze van uitzondering is vastgesteld

om het hoofd te bieden, in deze periode van economische crisis, aan de financieringsmoeilijkheden die de sector van de werkloosheidsverzekering kende."

Het gevolg daarvan is dat het arbeidshof geen toepassing kan maken van de gemeenrechtelijke verjaringstermijn en de toepasselijke verjaringstermijn de termijn van 5 jaar (Grondwettelijk Hof nr.177/2009 van 12.11. 2009).

7.

In zijn arrest van 5 september 2011, gewezen in de huidige betwisting, heeft het Hof van Cassatie echter geoordeeld dat deze verjaringstermijn van vijf jaar niet kan beginnen lopen zolang de fiscale schuld, die door de bijdrageplichtige wordt betwist, niet definitief vaststaat. Zulks volgt, volgens het Hof van Cassatie, uit artikel 3 van het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984, waarvan de inhoud werd weergegeven onder nr.3 van de beoordeling.

Het Hof van Cassatie, Nederlandstalige kamer, besliste in dezelfde zin reeds in een arrest van 4 oktober 2010 (Juridat). In zijn arresten van 27 juni 2011, bevestigd door latere arresten van 5 maart 2012 en 18 maart 2013 (Juridat), oordeelde het Hof van Cassatie, Franstalige Kamer, dat de verjaring van de vordering tot invordering van de bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid slechts begint te lopen bij het verstrijken van de betalingstermijn van twee maanden waarover de bijdrageplichtige beschikt na de toezending van het berekeningsblad.

8.

Terecht merken de heer V en mevrouw T op dat het Hof van Cassatie (Nederlandstalige kamer) in zijn arresten van 5 september 2011 en 4 oktober 2010 zijn oplossing dat de verjaring niet begint te lopen zolang een fiscale betwisting hangende is over de belastbare basis, uitdrukkelijk steunt de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984, zodat moet onderzocht worden of dit Koninklijk Besluit wel rechtsgeldig stand gekomen is. Het blijkt immers dat voor dit besluit geen advies gevraagd werd aan de Raad van State.

Overeenkomstig artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, zoals gewijzigd door de wet van 9 augustus 1980, moeten alle ontwerpen van reglementaire besluiten voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling wetgeving tenzij het *"met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid"*.

De heer V en mevrouw T merken terzake op dat de motivering die wordt aangevoerd (" Overwegende dat het onontbeerlijk is zo vlug mogelijk de reglementaire maatregelen te nemen die de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in staat stellen zijn taak inzake de inning en invordering van de bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid te vervullen") geen werkelijke motivering is maar een standaardmotivering, een 'passe-partout' motivering en anderzijds dat de ingeroepen hoogdringendheid wordt tegengesproken door het feit dat het Koninklijk Besluit slechts werd uitgevaardigd meer dan zes maanden na de wet van 28 december 1983.

Indien het Hof van Cassatie, in tegenstelling met de Raad van State, oorspronkelijk zich erg terughoudend heeft getoond ten aanzien van deze bepaling, en er de nadruk oplegde dat het in principe onder de politieke verantwoordelijkheid viel van de minister om te oordelen of al dan niet moest gebruik gemaakt worden van de regel van hoogdringendheid, dient vastgesteld te worden dat het Hof, sinds zijn arrest van

9 september 2002 (*J.T.* 2002, 858) een veel strenger standpunt inneemt (cfr. arresten van 15.02.2007, FC.06.0071.F, Juridat; 21.02.2008, *J.T.T.* 2008, 157; 19.09.2012, P. 12.0934 Juridat). Volgens het Hof van Cassatie moet de motivering de bijzondere omstandigheden aangeven waaruit blijkt dat de te nemen maatregelen zo dringend zijn dat het advies van de Raad van State niet kan ingewonnen worden, zelfs niet binnen een termijn van 3 dagen. De in het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984 opgenomen motieven beantwoorden niet aan deze vereiste (cfr in die zin: arbeidshof Luik 2 december 2008, *Soc. Kron.* 2010, p. 210).

Bovendien, zo blijkt uit de rechtspraak van de Raad van State (19 april 1999, nr. 79811) mag de ingeroepen hoogdringendheid niet tegengesproken worden door de tijd die de Koning neemt om de maatregelen te treffen die hij hoogdringend acht. In *casu* blijkt dat de Koning meer dan 6 maanden genomen heeft om het Koninklijk Besluit, dat toch niet getuigde van een bijzondere complexiteit, uit te vaardigen.

9.

In het licht van deze vaststellingen kan de beslissing dat de verjaring van de vordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot betaling van de bijzondere bijdrage slechts een aanvang neemt na het einde van de fiscale procedure, geen voldoende grondslag vinden in artikel 3 of in één van de andere artikelen van het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984.

In zijn (Franstalige) arresten van 27 juni 2011, 5 maart 2012 en 18 maart 2013 motiveert het Hof van Cassatie zijn beslissing (dat de verjaringstermijn van de vordering met betrekking tot de bijzondere bijdrage slechts verjaart op het ogenblik dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, na beëindiging van de fiscale procedure, het berekeningsblad verstuurt en de betalingstermijn voor de daarop aansluitende betaling verstreken is) echter anders. Het hof overweegt dat de verjaring, die een verweer is tegen een laattijdige vordering, geen aanvang kan nemen alvorens die vordering ontstaan is en dat de vordering die een verbintenis sanctioneert, in de regel ontstaat op de dag waarop die verbintenis moet worden uitgevoerd en bijgevolg verjaart vanaf dat ogenblik.

Indien men deze regel, afgeleid uit het begrip zelf van de verjaring, toepast dan moet men besluiten dat, ongeacht de precieze regeling die is opgenomen in het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984 voor de vaststelling van het bedrag van de bijzondere bijdrage en de informatieuitwisseling met de fiscale administratie, de verjaring van de bijzondere vordering in ieder geval niet is kunnen beginnen lopen vóór de datum waarop definitief een einde kwam aan de fiscale betwisting, d.i. vóór het arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 17 november 2005 werd uitgesproken.

De vordering, ingeleid bij tegeneis voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen op 5 september 2006, is op die basis niet verjaard, ongeacht de onwettelijkheid van het Koninklijk Besluit van 4 juli 1984.

10.

Er zijn onvoldoende gronden om de behandeling van de zaak op te schorten in afwachting van het antwoord van het Grondwettelijk Hof op een nieuwe prejudiciële vraag, die inmiddels gesteld werd voor het Grondwettelijk Hof. Deze nieuwe prejudiciële vraag heeft als voorwerp een eventuele ongelijke behandeling van schuldenaar van de bijzondere bijdrage ten aanzien van de zelfstandige die, bij het begin van zijn tewerkstelling, aangesproken wordt in betaling van de regularisatiebijdrage. Voor deze zelfstandigen voorziet artikel 49 van het Koninklijk

Besluit van 19 december 1967 dat de verjaring ingaat op een vaste datum, te weten het derde jaar dat volgt op het jaar van de aanvang van de beroepsactiviteit. Artikel 34 van hetzelfde Koninklijk Besluit stelt echter dat, indien een geschil hangende is bij de administratie der belastingen over de inkomsten waarop de bijdragen berekend worden, de eventuele supplementaire bijdragen slechts geïnd worden zodra het geschil met de administratie der belastingen beslecht is. Tot zolang kan de regularisatie bijdrage enkel opgevorderd worden op basis van het door de belanghebbende aangenomen inkomstenbedrag. De regeling in het sociaal statuut der zelfstandigen is dus in feite dezelfde als deze die volgt uit de wet van 28 december 1983, zoals geïnterpreteerd door het Hof van Cassatie.

De verjaring van de intresten

11.

Ten onrechte voeren de heer V. en mevrouw T. met verwijzing naar een arrest van het Hof van Cassatie van 2 november 1998 (*J.T.T.* 2000, 195) aan dat de verjaring van de intresten aan een bijzonder regime onderworpen is, met name een verjaringstermijn van vijf jaar op basis van artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek en dat deze verjaringstermijn een aanvang neemt op het ogenblik van het verschuldigd zijn van de provisionele bijdragen.

In zijn arrest van 2 november 1998 diende het Hof van Cassatie zich uit te spreken over de verjaringstermijn van de intresten op de bijzondere bijdrage. De vraag die toen aan de orde was, was te weten of op de betaling van de intresten ook de gemeenrechtelijk termijn van 30 jaar (10 jaar vanaf 1998) van toepassing was, dan wel de termijn van 5 jaar voorzien door art. 2277 van het Burgerlijk Wetboek. Het Hof oordeelde dat omdat de rente verbonden was aan de verplichting om een provisionele bijdrage te betalen, de rente aldus onderscheiden was van de bijdragen zelf.

Het arrest sprak zich echter niet uit over de vraag op welk ogenblik de verjaringstermijn van vijf jaar voor de intresten een aanvang nam.

In zijn arrest van 18 maart 2013 (S.12.0069.F/14) oordeelde het Hof van Cassatie dat, zelfs indien de intresten van rechtswege lopen, de verjaring ervan slechts kan beginnen lopen op het ogenblik dat het bedrag van de vordering in hoofdsom kan bepaald worden. De verjaring, die een verweer uitmaakt op een laattijdige vordering, kan niet kan beginnen lopen alvorens de (hoofd)vordering ontstaan is. De verjaring kan, aldus dit arrest, slechts beginnen lopen op het ogenblik dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, na de beëindiging van een fiscale procedure met betrekking tot de vaststelling van de verschuldigde belasting en dus van de grondslag voor de berekening van de bijzondere bijdragen, een berekeningsblad voor de bijzondere bijdrage heeft opgesteld, en de termijn voor de betaling van deze bijdragen verstreken is.

Ongeacht de vraag op welk ogenblik, na het einde van de fiscale procedure, de verjaringstermijn exact begint te lopen (op het ogenblik dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kennis krijgt van het resultaat van deze procedure en het definitief bedrag van de inkomsten, dan wel op een latere datum, rekening houdend

met de datum van verzending van het berekeningsblad¹⁾ staat in de voorliggende zaak in ieder geval vast dat de vordering ingesteld werd binnen de vijf jaar na het einde van de fiscale procedure en dus binnen de 5 jaar na het ogenblik waarop de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kennis kon nemen van het definitief bedrag van de inkomsten waarop de bijdragen dienden berekend te worden.

Een schuldig stilzitten ?

12

Er is geen voldoende grondslag om de periode waarvoor de intresten gevorderd wordt te beperken op basis van een schuldig stilzitten van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Vermits er dient vanuit gegaan te worden dat de vordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening slechts effectief ontstaat op het ogenblik dat het bedrag van het fiscale inkomen vaststaat, kan men de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening niet verwijten gewacht te hebben met de invordering tot na het beëindigen van de fiscale procedure. Bovendien is het in ieder geval zo dat, zelfs indien de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zijn vordering onmiddellijk in de loop van het jaar 1989 of 1990 had ingeleid voor de arbeidsrechtbank, de behandeling van de vordering noodzakelijk had moeten opgeschort worden in afwachting van de beslechting van de fiscale procedure, terwijl gedurende die periode de gerechtelijke intresten in ieder geval waren blijven voort lopen.

Er worden voor het overige geen concrete elementen aangevoerd van een schuldig stilzitten van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in het kader van de procedure voor de arbeidsrechtbank. Nadat de heer V en mevrouw T zelf een procedure hadden opgestart voor de arbeidsrechtbank te Antwerpen, heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening onmiddellijk besluiten neergelegd om de achterstallige bijzondere bijdragen en de intresten daarop op te eisen.

De herleiding van de intresten

13.

Het hof heeft in de regel niet de bevoegdheid om, zoals de heer V en mevrouw T vragen, de door de wet voorziene bijzondere intrestvoet te herleiden.

Sinds de programmawet van 27 december 2006 wordt het bedrag van de wettelijke rentevoet geregeld door de wet van 1865 betreffende de lening tegen intrest. Artikel 2, § 1, van die wet bepaalt de wijze waarop jaarlijks de wettelijke rentevoet in burgerlijke en in handelszaken wordt vastgesteld. Artikel 2, § 2, van de wet bepaalt de wettelijke rentevoet op 7% in fiscale zaken. De programmawet van 8 juni 2008 heeft aan artikel 2 een § 3 toegevoegd waardoor ook de wettelijke intrestvoet in sociale zaken bepaald wordt op 7%. Door dezelfde wet van 8 juni 2008 werd ook artikel 28, § 1, van de wet van 27 juni 1969 op de maatschappelijke zekerheid der werknemers aangepast om de daarin voorziene intrestvoet in overeenstemming te brengen met de intrestvoet in fiscale zaken, zoals voorheen het geval was.

De vraag die zich stelt is in de eerste plaats te weten of, vanaf de inwerkingtreding van de wet van 8 juni 2008 op 1 januari 2009, de intrestvoet van 7% niet eveneens moet toegepast worden op de bijzondere bijdrage en, zo neen, er geen schending is

¹⁾ wat het vertrekpunt van de verjaring afhankelijk zou maken van een unilaterale beslissing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening die aldus de verjaringstermijn, zonder enige controle, zou kunnen verlengen door te wachten met het opstellen van het berekeningsblad, wat in redelijkheid moeilijk kan aanvaard worden

van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel doordat, zonder voldoende objectieve redenen, de wetgever afwijkt van de "richtintrest" die hij vaststelt voor de betaling, zowel van fiscale schulden, als voor sociale schulden.

Vermits deze kwestie als dusdanig niet het voorwerp heeft uitgemaakt van de debatten, is een heropening van de debatten noodzakelijk teneinde partijen toe te laten daarover standpunt in te nemen.

14.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vraagt in het dispositief van zijn synthesebesluiten de bevestiging van het vonnis van de arbeidsrechtbank te Antwerpen. Op pagina 42 van de synthesebesluiten wordt ook een afrekening gemaakt die conform is met de oorspronkelijke vordering voor de arbeidsrechtbank waarbij, voor de bijzondere bijdrage voor het jaar 1986, intresten gevorderd worden vanaf 25 augustus 2006 op de hoofdsom van 16.458,99 € verschuldigd voor dit jaar 1986. In de tweede beroepsbesluiten wordt echter op pagina 39 vermeld dat de betaling van 30.000 €, die op 25 augustus 2006 gebeurde, voor een bedrag van 10.138,57 € werd aangerekend op de hoofdsom en voor een bedrag van 19.861,43 € op de intresten, zodat er in hoofdsom slechts een saldo overblijft van 6.320,42 € en de nalatigheidsintresten voor het jaar 1986 enkel moeten gerekend worden op dit laatste bedrag.

Ter zitting werd bevestigd dat dit laatste de juiste afrekening was. Om iedere latere betwisting te vermijden past het dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het dispositief van zijn besluiten in die zin aanpast.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gehoord in zijn grotendeels eensluidend advies, de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal, waarop repliek voor de beide partijen,

Bevestigt het bestreden vonnis van de arbeidsrechtbank te Antwerpen in zoverre het oordeelt dat de vordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, noch voor de hoofdsom noch voor de intresten verjaard is en principieel gegrond is.

Alvorens verder recht te doen,

Beveelt de heropening van de debatten teneinde:

(1) partijen toe te laten te besluiten over de toepasselijke wettelijke intrestvoet vanaf 1 januari 2009, zoals verder toegelicht onder nr. 13 van de overwegingen.

(2) de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening toe te laten het dispositief van zijn besluiten in overeenstemming te brengen met zijn overwegingen.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zal zijn besluiten neerleggen uiterlijk op 16 augustus 2013.

De heer V en mevrouw T zullen hun besluiten neerleggen uiterlijk op 15 oktober 2013.

De zaak zal opnieuw worden behandeld op de openbare terechtzitting van **donderdag 21 november 2013 om 13u 45**.

De beslissing omtrent de proceskosten wordt aangehouden.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

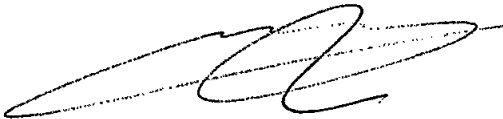
Fernand KENIS,
Jean BOULOGNE,
Bernadette MUSSCHE,
bediende,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Bernadette MUSSCHE

Jean BOULOGNE

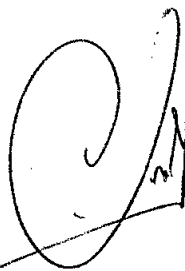
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 30 mei 2013 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS

